

Brussel, 31.10.2013
COM(2013) 714 final

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

Het systeem van de Europese scholen in 2012

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	4
2.	Situatie in de scholen	4
2.1.	Alicante	4
2.2.	Bergen	4
2.3.	Brussel	5
2.4.	Culham	5
2.5.	Frankfurt	6
2.6.	Karlsruhe	6
2.7.	Luxemburg	6
2.8.	Mol	6
2.9.	München	7
2.10.	Varese	7
3.	Budgettaire ontwikkelingen en uitdagingen	7
4.	Politieke ontwikkelingen en uitdagingen	8
4.1.	Geaccrediteerde scholen	8
4.2.	Plaatsgebrek/infrastructuur	9
4.3.	Kostendeling door de lidstaten	10
4.4.	Schoolgeld categorie III	11
4.5.	Rechtszaken	11
4.6.	Interne audit	11
5.	Pedagogische en organisatorische ontwikkelingen en uitdagingen	11
5.1.	De hervorming van het Europees bacculaureaat	11
5.2.	Maatregelen voor leerlingen met bijzondere onderwijsbehoeften (SEN)	12
5.3.	Organisatie van studies in het middelbaar onderwijs	13
6.	Nieuwe uitdagingen	13

1. INLEIDING

2012 was een relatief stabiel jaar voor het systeem van de Europese scholen (ESS) waarbij gestreefd werd naar het behoud van hoogwaardig onderwijs gecombineerd met een voortdurende controle op de begroting. Het efficiënte gebruik van middelen en de uitgetrokken begroting zorgden samen voor een soepel functionerend systeem in 2012. Sommige resultaten van in 2011 genomen besluiten waren al merkbaar en in 2012 werden verdere maatregelen vastgesteld die een positieve invloed moeten hebben op het ESS in de komende jaren.

Het alsmaar toenemende aantal leerlingen en het gebrek aan overeenstemming tussen de lidstaten over de kostendeling vormen echter nog sterke uitdagingen voor het systeem. Aangezien sommige lidstaten niet voldeden aan hun verplichtingen met betrekking tot het detacheren van docenten en het aanbieden van infrastructuur, steeg de financiële bijdrage van de EU aan de ESS-begroting ook in 2012 en de situatie zal waarschijnlijk nog slechter worden als er geen duurzame oplossing voor het probleem kan worden gevonden. De Commissie dringt er daarom bij de lidstaten op aan om spoed te zetten achter het debat over de kostendeling.

Grote evenementen in Brussel en Luxemburg waren de opening van Brussel IV in Laken en Luxemburg II in Bertrange/Mamer. Het aantal leerlingen in de Brusselse scholen bleef echter toenemen en verschillende Brusselse scholen bleven ernstig overbevolkt. De Commissie heeft samen met het secretariaat-generaal van de Europese scholen gedurende het hele jaar 2012 aangedrongen op een formeel voorstel van de Belgische autoriteiten met betrekking tot de locatie van een toekomstige vijfde school in Brussel.

2. SITUATIE IN DE SCHOLEN

2.1. Alicante

Het leerlingenaantal steeg enigszins tot 1052 leerlingen aan het begin van het schooljaar 2012/2013¹. Voor het eerst sinds de oprichting tien jaar geleden was meer dan de helft (54,8%) van de leerlingen van categorie I². Dit zijn vooral kinderen van de werknemers van het Harmonisatiebureau voor de Interne Markt (BHIM). Er zijn vier taalsecties in de school (DE, EN, ES en FR), waarvan, evenals in voorgaande jaren, de Spaanse sectie de meeste leerlingen heeft (37,2%).

2.2. Bergen

Het aantal leerlingen bleef afnemen en daalde van 578 in het schooljaar 2011/2012 en 595 in 2010/2011 tot 556 in 2012/2013. De meeste leerlingen (80,4%) waren van categorie III (447). Het aantal leerlingen van categorie I (108) steeg enigszins en vormde 19,4% van de totale schoolbevolking. De school vierde zijn 50e verjaardag

¹ Statistische gegevens over de populatie van de Europese Scholen zijn te vinden in het verslag van de secretaris-generaal van de Europese scholen "Feiten en cijfers over het begin van het schooljaar 2012-2013 in de Europese scholen" (http://www.eursec.eu/fichiers/contenu_fichiers2/1842/2012-10-D-15-en-1.pdf)

² De regels betreffende de toelating tot de Europese scholen zijn te vinden in het compendium van besluiten van de raad van bestuur van de Europese scholen (http://www.eursec.eu/fichiers/contenu_fichiers2/1794/2011-04-D-4-en-1.pdf)

in 2013 met als hoogtepunt van de festiviteiten het bezoek van koningin Beatrix in maart.

2.3. Brussel

De leerlingenpopulatie in de Europese scholen van Brussel bleef groeien en bereikte aan het begin van het schooljaar 2012/2013 10 606 leerlingen ten opzichte van 10285 het jaar daarvoor (+ 3,1%). Sommige scholen bleven drastisch overbevolkt maar de opening van de nieuwe school van Brussel IV in Laken in september 2012 droeg enigszins bij tot de afname van het aantal leerlingen van de school van Brussel I en de stabilisering van de populatie van Brussel II en III.

In de school van Brussel I in Ukkel was de afname van het aantal leerlingen het groots, met een daling van 3131 in 2011/2012 tot 3040 in 2012/2013. Als gevolg van de door de Regie der Gebouwen³ geplande renovatie in het zogenaamde Fabiolagebouw werd besloten om tijdelijk alle kleuterklassen en eerste klassen van het basisonderwijs naar de locatie in Berkendaal te verhuizen van september 2012 tot het einde van het schooljaar 2014/2015 waarin de werkzaamheden naar verwachting worden afgerond.

De school van Brussel II in Woluwe herbergde de grootste populatie van alle Europese scholen en telde 3144 leerlingen aan het begin van het schooljaar 2012/2013. De opening van de nieuwe busparkeerplaats leidde tot een verbetering van de veiligheid van de binnenspeelplaats omdat de meer dan 50 schoolbussen niet meer de binnenplaats van de school hoeven op te rijden.

Met 2892 ingeschreven leerlingen in september 2012 bleef de populatie van de school van Brussel III in Elsene stabiel ten opzichte van het vorige schooljaar dankzij het toelatingsbeleid van de Europese scholen in Brussel⁴. De school bleef echter nog steeds overbevolkt, wat dagelijkse praktische problemen met zich meebracht, vooral in de gemeenschappelijke ruimtes (bibliotheek, sporthal, speelplaats, enz.).

In de nieuwe Europese school Brussel IV in Laken zijn in het schooljaar 2012/2013 1530 leerlingen begonnen. De nieuwe locatie werd officieel geopend op 24 oktober 2012 door voorzitter Barroso, vicevoorzitter Šefčovič, staatssecretaris Verherstraeten en Minister Smets, in aanwezigheid van koning Albert II en koningin Paola. De school heeft zes taalsecties, waaronder de onlangs opgerichte Bulgaarse. In september 2013 zal ook een Roemeense sectie worden geopend, zoals bevestigd door de Roemeense vertegenwoordigers in de vergadering van de Raad van bestuur in december 2012.

De school in Laken zal sneller dan verwacht op volle sterkte zijn. Gezien de aanhoudende groeitrend in het aantal ingeschreven leerlingen op de Brusselse scholen en de overbevolking in sommige daarvan bestaat een duidelijke behoefte aan een vijfde school in Brussel die tegen 2015 moet worden geopend en waarom de raad van bestuur van de Europese scholen al in 2010 heeft verzocht.

³ Regie der Gebouwen: Het Belgische Federale Agentschap belast met officiële gebouwen.

⁴ Beleid inzake inschrijving in de Brusselse Europese scholen voor het schooljaar 2012-2013, document 2011-10-D-33-en-D (<http://www.eursec.eu/index.php?id=248&l=2>)

2.4. Culham

Naar aanleiding van het besluit van de Raad van bestuur van 2007 om de Europese school van type 1 tegen 2017 geleidelijk af te bouwen⁵, werden geen leerlingen meer toegelaten in de kleuterklassen en het eerste en tweede jaar van de basisschool en daalde het leerlingenaantal met 8,5% van 745 in 2011 tot 682 aan het begin van het schooljaar 2012/2013.

De nieuwe door de nationale overheden beheerde vrije school is sinds september 2012 op de locatie van Culham gevestigd en herbergt de twee kleuterklassen en de eerste klas van de basisschool. Zij deelt de infrastructuur met de Europese school van Culham tot 2017 en neemt deze na de definitieve sluiting van de Europese school over.

2.5. Frankfurt

De school van Frankfurt vierde in 2012 haar 10e verjaardag en zag alweer een toename van het aantal leerlingen. De populatie groeide met 4,8% van 1136 aan het begin van het schooljaar 2011/2012 tot 1191 in september 2012. De meeste leerlingen (823) in de school zijn van categorie I, dit zijn vooral de kinderen van het personeel van de Europese Centrale Bank. De verzadigingsproblemen waar de school al jaren onder lijdt, zijn nog groter geworden en worden waarschijnlijk nog ernstiger met de verwachte toename van het personeel van de Europese Centrale Bank in verband met het toezicht op het bankwezen. Op verzoek van de Commissie en het Bureau van de secretaris-generaal van de Europese scholen zal de kwestie in 2013 door de raad van bestuur worden besproken.

2.6. Karlsruhe

Het aantal leerlingen in de school van Karlsruhe is verder gedaald tot 911 aan het begin van het schooljaar 2012/2013, met slechts 173 leerlingen van categorie I (19%). De meeste leerlingen zijn nog steeds van categorie III, maar hun aantal is in de loop der jaren afgenomen van 524 in 2009 tot 484 in 2012 (53%). Karlsruhe heeft van alle scholen de meeste contracten met bedrijven en het grootste aandeel leerlingen van categorie II (28 % in 2012/2013). De Europese school van Karlsruhe is in 1963 geopend en viert haar 50e verjaardag in het schooljaar 2012/2013.

2.7. Luxemburg

Met de opening van de nieuwe gebouwen in Bertrange/Mamer van de school van Luxemburg II is in september 2012 een nieuw hoofdstuk begonnen voor de Europese scholen in Luxemburg.

De school van Luxemburg I startte het nieuwe schooljaar met 2715 leerlingen. Aangezien de school sinds de opening van de school van Luxemburg II in Bertrange/Mamer in oktober 2012 geen leerlingen van die school meer hoeft te huisvesten, is haar overbevolkingsprobleem opgelost. Luxemburg I is de oudste van alle Europese scholen en vierde in 2013 haar 60e verjaardag.

De nieuwe locatie van de school van Luxemburg II is op 1 oktober 2012 officieel geopend in aanwezigheid van vicevoorzitter Šeřčovič en de Ministers Wiseler en Delvaux-Stehres. De school huisvest 1965 leerlingen in acht taalsecties (Tsjechisch, Deens, Duits, Grieks, Engels, Frans, Hongaars en Italiaans). De Luxemburgse

⁵ Vanwege de verhuizing van de gemeenschappelijke onderneming Joint European Torus (JET) naar Cadarache (Frankrijk).

autoriteiten hebben bijgedragen aan het opzetten van vervoersdiensten voor de leerlingen van de school Bertrange/Mamer en bieden een gratis pendeldienst aan tussen de twee scholen.

2.8. Mol

De Europese school van Mol had 744 leerlingen aan het begin van het schooljaar 2012/2013 (23 minder dan het jaar daarvoor). Daarvan waren 593 leerlingen van categorie III en 140 van categorie I. Het aantal leerlingen van de Duitse sectie bleef afnemen en daalde van 72 in 2011 tot 64 in 2012. De Nederlandse en de Engelse secties tellen respectievelijk 263 en 262 leerlingen en de Franse sectie 155.

2.9. München

Het aantal leerlingen van de school van München bleef aanzienlijk groeien als gevolg van het toenemende aantal personeelsleden van het Europees Octrooibureau. 78% van de 2063 leerlingen was van categorie I en de school moet een restrictief toelatingsbeleid voeren tot 2017, wanneer de bouw van de extra gebouwen van de school voltooid moet zijn.

2.10. Varese

Het aantal leerlingen van de school in Varese bleef stabiel en telde 1384 leerlingen aan het begin van het schooljaar 2012/2013. Meer dan de helft van de leerlingen is van categorie I; het aantal leerlingen van categorie II blijft door de actuele crisis afnemen.

Ondanks de beloften van de Italiaanse autoriteiten en herinneringen van de Commissie, is de voor de verbetering van de infrastructuur bedoelde eenmalige uitkering van 400 000 euro nog niet aan de school betaald.

3. BUDGETTAIRE ONTWIKKELINGEN EN UITDAGINGEN

De totale voor 2012 vastgestelde begroting voor het systeem van de Europese scholen bleef relatief stabiel, met een lichte stijging. Dankzij de in 2011 vastgestelde structurele maatregelen was er zelfs een overschot op de begroting van 2012. Deze maatregelen omvatten de aanpassing van de salarisschaal voor gedetacheerd personeel en lokaal aangeworven docenten aan die van de EU-ambtenaren na de hervorming van het statuut van 2004 en een doeltreffendere organisatie van de lessen. Ook zijn de salarissen van na 2007 aangeworven gedetacheerd personeel en administratief en dienstpersoneel (ADP) in 2012 niet verhoogd. De methode voor de berekening van deze salarissen loopt parallel met die van de salarissen van EU-ambtenaren die sinds juli 2011 niet zijn gestegen ten gevolge van de weigering van de Raad van Ministers om het besluit over de aanpassing ervan goed te keuren. Verdere in 2012 genomen besluiten, zoals de verhoging van het schoolgeld voor leerlingen van categorie III, moeten budgettaire gevolgen hebben voor de volgende jaren.

Het totale aantal in Europese scholen ingeschreven leerlingen steeg ten opzichte van 2011 met 2,1% (3,1% in Brussel) en ging van 23 367 naar 23 869⁶. De 18 017 leerlingen van categorie I vormen iets meer dan 75% van de populatie van alle Europese scholen. De economische crisis kwam weer tot uitdrukking in een verdere

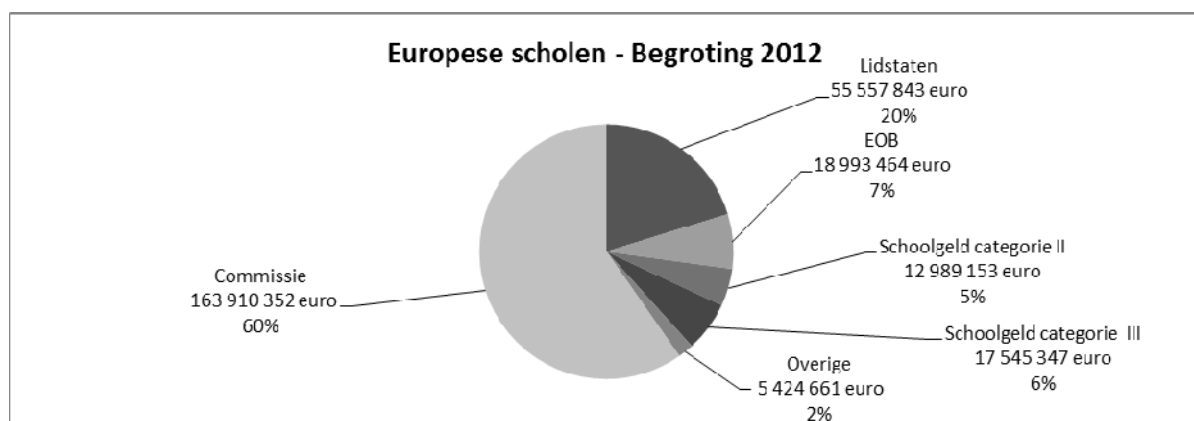
⁶ Zie voetnoot 1.

afname van leerlingen van categorie II tot iets onder 5%. Ook het aantal leerlingen van categorie III daalde opnieuw, tot 4 695, en lag gemiddeld iets onder 20%. De daling is ook het resultaat van de huidige economische context gecombineerd met een uiterst restrictief toelatingsbeleid in de overbevolkte Brusselse scholen.

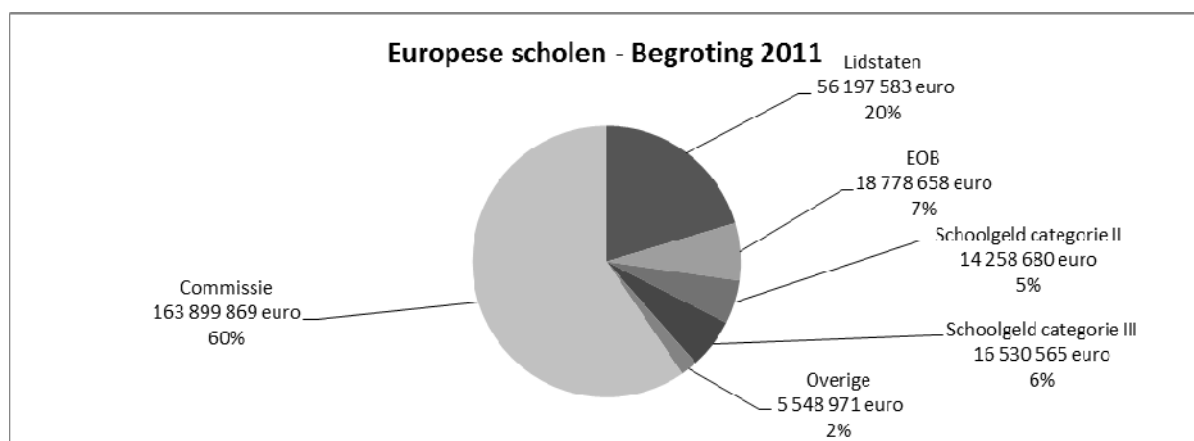
In 2012 bedroegen de gemiddelde jaarlijkse kosten per leerling voor alle Europese scholen ongeveer 11 506 euro⁷. Als gevolg van het feit dat een aantal lidstaten niet voldeed aan hun detacheringsquota's, lagen de inkomsten 4,04 miljoen euro lager dan begroot, waardoor het percentage van de financiële bijdrage van de EU aan de ESS-begroting tot 60% opliep. In 2012 bleven 105 posten voor gedetacheerde docenten vacant en dit aantal zal waarschijnlijk in de komende jaren nog groeien als er geen concrete oplossing voor de kostendelingskwestie wordt gevonden.

Budgettaire bijdragen (excl. overgedragen overschot en gebruik van reservefondsen):

2012 (totaal: 274 420 820 euro)

2011 (totaal: 275 214 326 euro)

De salarissen van de docenten in het ESS zijn afhankelijk van dezelfde mechanismen als die van het personeel van de EU-instellingen. Omdat er nog geen besluit over salarisverhoging was genomen, heeft de Raad in december 2012 besloten om de aanvankelijk geplande EU-bijdrage aan de ESS-begroting voor 2013 met een bedrag van ca. 2,3 miljoen euro te korten, overeenkomstig de potentiële salarisverhoging voor docenten in 2012. Het totale budget voor het ESS voor 2013 is vastgesteld op

⁷ Financiële gegevens verstrekt in het jaarlijks verslag van de financieel controleur van de Europese scholen, document 2013-02-D-6-en-1

288 324 192 euro en de financiële bijdrage van de EU op 171 554 083 euro (d.w.z. 59,5%).

4. POLITIEKE ONTWIKKELINGEN EN UITDAGINGEN

4.1. Geaccrediteerde scholen

Naar aanleiding van de hervorming van het systeem van de Europese scholen kunnen de lidstaten sinds 2009 om accreditering van nationale scholen verzoeken waarmee deze scholen een Europees curriculum en het Europees baccalaureaat kunnen aanbieden. Scholen van type II worden ofwel beheerd en gefinancierd door de nationale onderwijsstelsels van de afzonderlijke lidstaten van de EU of zijn particuliere scholen. Zij zijn gevestigd in de buurt van een aantal van de Europese agentschappen. Meestal hebben zij ook een groot aantal leerlingen met een andere achtergrond van wie de ouders graag Europese onderwijs willen. Scholen van type III kunnen door de raad van bestuur geaccrediteerde openbare of particuliere scholen zijn die hun leerlingen Europees onderwijs aanbieden, maar waar geen kinderen van het EU-personeel zijn ingeschreven, en waar zich geen Europees agentschap in de buurt hoeft te bevinden.

In september 2012 hebben twee nieuwe geaccrediteerde scholen hun deuren geopend: een school van type II, de internationale school van Den Haag (Nederland) en een school van type III in Bad Vilbel (Duitsland). Na ondertekening van de overeenkomst betreffende pedagogische kwesties tussen de secretaris-generaal van de Europese scholen en de Nederlandse autoriteiten kan de school in Den Haag zich tot de Europese Commissie wenden voor de financiële bijdrage van de EU.

De conformiteitsdossiers zijn door de raad van bestuur in december 2012 goedgekeurd voor twee andere scholen die bezig zijn met de accreditatieprocedure, namelijk de school voor Europees onderwijs van Tallinn (Estland) en de Europese school van Kopenhagen (Denemarken), die allebei in september 2013 open moeten gaan.

Zes nationale scholen zijn in de voorgaande jaren geaccrediteerd. Zij bevinden zich in Parma (Italië), Dunshaughlin (Ierland), Heraklion (Griekenland), Helsinki (Finland), Straatsburg (Frankrijk) en Manosque (Frankrijk). Alle scholen, behalve die van Manosque, hebben de bijdrageovereenkomst met de EU ondertekend en ontvangen financiële bijdragen van de Commissie. Tussen het schooljaar 2009/2010 en januari 2013 hebben zij een totaal bedrag van 11 345 706 euro ontvangen.

4.2. Plaatsgebrek/infrastructuur

Het totale aantal inschrijvingen van leerlingen van categorie I bleef stijgen in 2012 en in verschillende scholen heerste een ernstig overbevolkingsprobleem. De situatie was bijzonder kritiek in de Europese scholen van Brussel II en III en in Frankfurt.

In Brussel bereikte het totale aantal leerlingen 10 606 aan het begin van het schooljaar 2012/2013, d.w.z. 321 meer dan een jaar tevoren. De druk was bijzonder groot op de scholen in Woluwe en Elsene, waar verzadigingsproblemen tot dagelijkse moeilijkheden leidden in de gemeenschappelijke voorzieningen. Bovendien is nu al te zien dat zelfs de onlangs geopende school in Laken snel vol zal zijn (toename van de populatie met 44,5% in 2012). Als gevolg hiervan hanteren de Europese scholen van Brussel een uiterst restrictief toelatingsbeleid. De noodzaak van een vijfde school wordt bevestigd voor 2015 en de Europese Commissie bleef erop aandringen dat de Belgische autoriteiten een voorstel moeten doen met

betrekking tot de locatie van de nieuwe school in Brussel. Alleen de opening van een vijfde school kan, samen met een goede structurele herziening van de verdeling van de taalsecties tussen de Europese scholen van Brussel, voldoende verlichting geven voor de infrastructuurproblemen en zorgen voor een meer efficiënte en economische toewijzing van middelen. De secretaris-generaal van de Europese scholen moest in opdracht van de raad van bestuur van december 2012 voor de volgende vergadering een concreet voorstel indienen voor de samenstelling van de taalsecties in de vijfde school.

In de loop van 2012 heeft de Commissie de kwestie van de vijfde school verschillende malen bij de Belgische autoriteiten aangekaart. De vicevoorzitter heeft ook naar premier Di Rupo geschreven en de kwestie is besproken binnen de werkgroep EU-België. In december 2012 heeft de Belgische regering besloten om een beperkte werkgroep op te richten (bestaande uit vertegenwoordigers van de Belgische autoriteiten, de secretaris-generaal van de Europese scholen en de Commissie) om de reële behoeften aan een vijfde school in Brussel te evalueren en een definitief besluit te kunnen nemen over de mogelijke locatie daarvan. De groep heeft in de eerste helft van 2013 een eindverslag opgesteld en aan de premier voorgelegd. In het document wordt de behoefte aan een vijfde school bevestigd en worden mogelijke locaties genoemd.

De Europese school van Frankfurt kampt ook met steeds ernstigere overbevolkingsproblemen, met een sterke toename van leerlingen van categorie I. Als gevolg van het besluit inzake toezicht op het bankwezen wordt al begin 2013 een verdere toename van het aantal personeelsleden van de Europese Centrale Bank verwacht en de al overbevolkte school zal nog een vrij groot aantal nieuwe leerlingen moeten toelaten. Aangezien een gastland verplicht is om infrastructuur te bieden voor de Europese scho(o)l(en) op zijn grondgebied heeft de Commissie de kwestie al bij de Duitse autoriteiten aangekaart en wacht zij nu op een voorstel voor concrete maatregelen die moeten worden genomen met betrekking tot een uitbreiding van de bestaande locatie en de installatie van aanvullende geprefabriceerde containers op het terrein van de school als tijdelijke oplossing.

4.3. Kostendeling door de lidstaten

De omvang van de financiële bijdrage van de Europese Unie aan het systeem van de Europese scholen (ESS) hangt af van de hoogte van de bijdrage van de lidstaten. In 2012 werd de EU-bijdrage vastgesteld op 165,4 miljoen euro. Het structurele probleem van het gebrek aan gedetacheerde docenten is echter in 2012 nog groter geworden met 105 vacante posten (waarvan 47 Engelstalige, 18 Franstalige en 17 Duitstalige posten) waardoor de inkomsten met circa 4,04 miljoen euro zijn gedaald.

De door het Verenigd Koninkrijk gestarte discussie tijdens zijn voorzitterschap van het ESS in 2011/2012 over de verdeling van de kosten tussen de lidstaten, en de besprekingen binnen de voor deze kwestie opgerichte werkgroep hebben dit jaar geen tastbare resultaten opgeleverd. De kostendeling is met name voor het VK en Ierland van het grootste belang omdat zij veel docenten moeten detacheren vanwege de grote vraag naar lessen in het Engels. Franstalige en Duitstalige landen kampen met vergelijkbare problemen. Ondanks de inspanningen van de Commissie en het Verenigd Koninkrijk om bij de andere lidstaten aan te dringen op een constructieve oplossing van het probleem, is er geen consensus over de vraag hoe in de tekortkomingen in het systeem kan worden voorzien. De kosten van de lokaal aangeworven docenten als gevolg van het gebrek aan gedetacheerde docenten

worden in het huidige systeem volledig betaald door de financiële bijdrage van de EU.

Bovendien brengt het besluit van het Verenigd Koninkrijk om geen nieuwe docenten meer te detacheren en de docenten die vertrekken niet meer te vervangen het systeem van de Europese scholen zowel financieel als op het gebied van de praktische aanwerving in een uiterst moeilijke situatie. De Commissie zal zich blijven inspannen om concrete resultaten te bereiken bij de verdeling van de kosten tussen de lidstaten.

4.4. Schoolgeld categorie III

Een belangrijk aspect van de door de raad van bestuur in april 2009 vastgestelde hervorming van het systeem van de Europese scholen was meer autonomie te verlenen aan Europese scholen van type I wat betreft het pedagogische, administratieve en financiële aspect van het functioneren van de scholen. Daarom zijn de raden van bestuur van de scholen gemachtigd om binnen bepaalde grenzen zelf de niveaus van schoolgeld voor de leerlingen van categorie III vast te stellen. Na dit besluit heeft het Europees Octrooibureau (EOB) in april 2011 om een definitie verzocht van het door de raad van bestuur vastgestelde grenzen. Vervolgens is een werkgroep opgericht om een herziening voor te stellen.

In het kader van zijn mandaat heeft de werkgroep "schoolgeld" gediscussieerd over de verhoging van het schoolgeld voor leerlingen van categorie III en de vermindering van schoolgeld voor broers en zussen, en heeft voorstellen ingediend bij de raad van bestuur. Op zijn vergadering in december 2012 heeft de raad van bestuur, na intensieve discussies, besloten tot een compromisoplossing om het schoolgeld voor leerlingen van categorie III te verhogen met 25% ($\pm 5\%$, naargelang van het besluit van iedere school), voor alle sinds september 2013 nieuw in die categorie ingeschreven kinderen. Bovendien is de reductie van het schoolgeld voor alle nieuwe leerlingen van categorie III met ingang van het schooljaar 2013/2014 voor broers en zussen verlaagd tot 20% voor de eerste broer of zus en tot 40% voor alle verdere broers en zussen. De Commissie is ingenomen met dit besluit omdat het zal bijdragen tot de vermindering van de kloof tussen de kosten voor leerlingen van categorie III leerlingen en de ontvangen inkomsten uit schoolgeld.

4.5. Rechtszaken

In 2012 zijn er geen nieuwe zaken met betrekking tot het systeem van de Europese scholen bij het Hof van Justitie aanhangig gemaakt. In februari heeft het Hof een beslissing genomen in het voordeel van de Commissie over het beroep tegen het Verenigd Koninkrijk (C-545/09) met betrekking tot de uitsluiting van de bij de Europese scholen gedetacheerde docenten van het VK van de aan docenten in nationale scholen toegekende salarisaanpassingen voor de duur van hun contract. De Commissie maakt zich sterk dat het VK voldoet aan het arrest stappen onderneemt voor de correcte uitvoering ervan.

4.6. Interne audit

In het kader van een Service Level Agreement (SLA) tussen de raad van bestuur en de dienst Interne audit (DIA) van de Commissie in 2007 heeft de IAS regelmatig actieplannen voor de audit van de Europese scholen voorbereid. In 2012 heeft de DIA een risicobeoordeling uitgevoerd die als uitgangspunt heeft gediend voor het opstellen van het strategische auditplan voor de Europese scholen 2013-2015. Er is een aantal belangrijke punten vastgesteld die door het systeem van de Europese

scholen nauwlettend moeten worden gevolgd. De Commissie volgt de situatie op de voet om ervoor te zorgen dat de aanbevelingen van de audit door de betrokken partijen serieus in aanmerking worden genomen.

5. PEDAGOGISCHE EN ORGANISATORISCHE ONTWIKKELINGEN EN UITDAGINGEN

5.1. De hervorming van het Europees baccalaureaat

De onberispelijke organisatie van het Europese baccalaureaatsexamen is cruciaal voor de geloofwaardigheid van het diploma. Een van de doelstellingen van de hervorming van 2009 van het systeem van de Europese scholen was het Europese baccalaureaat doeltreffender en goedkoper te maken. Naast al eerder genomen besluiten over de vereenvoudigde regelingen voor de organisatie van de examens, heeft de raad van bestuur in april 2012 een besluit genomen over de nieuwe structuur van de schriftelijke examenvragen die vanaf het baccalaureaat van 2015 zal ingaan.

Tijdens het Europese baccalaureaat van 2012 hebben zich een aantal organisatorische problemen voorgedaan bij de wiskunde-examens, wat tot talrijke negatieve reacties van leerlingen en ouders heeft geleid. Daarom heeft de voorzitter van de examencommissie van het Europees baccalaureaat 2012 een deskundige van het Institute of Education van de universiteit van Londen verzocht een verslag op te stellen. Het resultaat hiervan was dat de eindcijfers van de wiskundetests zijn aangepast en dat het examen in september kon worden overgedaan door degenen die dit wilden.

De Commissie betreurt dat dit soort organisatorische problemen zich heeft voorgedaan omdat deze de reputatie en de geloofwaardigheid van het diploma ondermijnen. Op verzoek van de Commissie werd een speciaal punt toegevoegd aan de agenda van de vergadering van het samengestelde pedagogische comité van oktober 2012, waarin de secretaris-generaal van de Europese scholen uitlegde dat de in het deskundigenverslag aanbevolen speciale maatregelen zijn genomen. De Commissie heeft de secretaris-generaal van de Europese scholen ook verzocht de situatie in detail te analyseren en concrete maatregelen voor te stellen waarmee dergelijke problemen in de toekomst kunnen worden vermeden. Bovendien acht de Commissie het noodzakelijk om duidelijkheid te brengen in het wettelijk kader teneinde de procedures in dergelijke gevallen expliciet vast te stellen. De kwestie werd ook besproken tijdens de vergadering van de raad van bestuur van december 2012 en de follow-up van de aanbevelingen met betrekking tot het baccalaureaat 2012 wordt in 2013 aan de raad van bestuur voorgelegd.

5.2. Maatregelen voor leerlingen met bijzondere onderwijsbehoeften (SEN)

De Commissie hecht veel belang aan de integratie van leerlingen met speciale behoeften in de Europese scholen. Ook in 2012 was er weer een toename van SEN-leerlingen in de Europese scholen (702 leerlingen in het schooljaar 2012/2013 ten opzichte van 640 in 2011/2012 en 619 in 2010/2011)⁸. Deze stijging toont de sterke ontwikkeling van het SEN-beleid.

Er zijn inspanningen gedaan om leerlingen met dezelfde bijzondere behoeften samen te brengen en het SEN-budget beter te beheren. De totale kosten voor bijzondere onderwijsbehoeften bedroegen 4 121 172 euro in het boekjaar 2012.

⁸ Cijfers in "Statistics on the integration of SEN pupils into the European Schools in the year 2012", document 2013-01-D-28-en-2

Op zijn vergadering in december 2012 heeft de raad van bestuur zijn goedkeuring gehecht aan het nieuwe beleid inzake educatieve ondersteuning in de Europese scholen⁹, een document waarin alle doelstellingen en beginselen van educatieve ondersteuning in de scholen geharmoniseerd zijn. Het vervangt alle vorige documenten betreffende speciale onderwijsbehoeften en treedt in september 2013 in werking.

5.3. Organisatie van studies in het middelbaar onderwijs

In het kader van de modernisering van het systeem van de Europese scholen en de inspanningen om dit efficiënter te maken, heeft de raad van bestuur in zijn vergadering van april 2012 het SG gemachtigd een herziening van de organisatie van de studies in het middelbaar onderwijs voor te stellen. Daartoe is een werkgroep opgericht die maatregelen moet voorstellen waarmee niet alleen de studies in het middelbaar onderwijs efficiënter georganiseerd kunnen worden maar waarmee ook het aantal voortijdige schoolverlaters tot een minimum kan worden beperkt. Concrete voorstellen zullen de raad van bestuur in 2013 worden voorgelegd.

6. NIEUWE UITDAGINGEN

In een aanhoudend moeilijk economisch klimaat is de belangrijkste uitdaging voor het systeem van de Europese scholen in de komende jaren om een kwalitatief hoogwaardig onderwijs voor zijn leerlingen te blijven waarborgen en tegelijkertijd alle mogelijke inspanningen te doen om de structuur te moderniseren en het systeem te rationaliseren.

De reorganisatie van studies in het middelbaar onderwijs is een van de belangrijkste speerpunten voor 2013. Een efficiënter systeem met behoud van de aantrekkelijkheid en de hoge kwaliteit van de curricula van de Europese scholen is een uitdaging die nu moet worden aangegaan.

De Commissie blijft bezorgd over de moeilijkheden die sommige lidstaten lijken te hebben met het nakomen van hun verplichtingen, zowel bij het detacheren van docenten als op het gebied van infrastructuur. Ze streeft dan ook naar een consensus bij de kwestie over de kostendeling zodat de lasten evenwichtig over de lidstaten verdeeld kunnen worden.

Rekening houdend met de evidente behoefte aan de opening van een vijfde Europese school in Brussel, zal de Commissie bij de Belgische autoriteiten blijven aandringen op een voorstel voor een concrete locatie in de buurt van de woon/werkplaatsen van het EU-personeel waarmee kan worden voldaan aan de infrastructurele behoeften en de verwachtingen van de ouders voor wie een Europese school vaak de enige optie is voor het onderwijs van hun kinderen.

⁹ Document 2012-05-D-14-en-5